

UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIȘTE

TEZĂ DE DOCTORAT
Evoluția administrativ teritorială și
economică a județului Argeș
în secolele XIX-XX

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Prof. univ. dr. Ionel CALAFETEANU

DOCTORAND,
Lenuța Elena ILIE (STÎLPEANU)

TÂRGOVIȘTE
2017

CUPRINS

INTRODUCERE.....	3
 CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII PRIVIND EVOLUȚIA ECONOMICĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ A JUDEȚULUI ARGEȘ DIN EVUL MEDIU PÂNĂ LA INSTAURAREA REGIMULUI COMUNIST	14
I.1. Considerații generale	14
I.2. Domeniile mănăstirești în Țara Românească și pe teritoriul istoric al județului Argeș	17
I.3. Extinderea și evoluția domeniului funciar al Episcopiei Argeșului (secolele XVIII- XIX)	20
I.4. Evoluția administrativă și economică a Argeșului între secolele XVIII-XIX	25
I.5. Organizarea administrativă după Marea Unire	46
I.6. Realități economice ale Argeșului de la 1918 până la instaurarea regimului comunist	49
 CAPITOLUL II. SPAȚIUL ARGEȘEAN ÎN PERIOADA REGIMULUI COMUNIST (1948-1989)	53
II.1. Considerații generale	53
II.2. Organizarea teritorială a județului Argeș între 1949-1960	59
II.3. Organizarea administrativă a Argeșului între 1960-1989	60
II.4. Aspecte ale vieții economice argeșene în perioada regimului comunist	63
II.4.1. Perioada sistemului socialist și influența sa asupra agriculturii din sistemul regional argeșean	63
II.4.2. Repere ale procesului naționalizării industriei argeșene în perioada postbelică și activități industriale din zona Argeșului în etapa comunistă	87
II.4.3. Uzina de autovehicule „ARO” Câmpulung Mușcel: înființare și activitate	97
II.4.4. Uzina de Automobile Pitești: începuturi și evoluție până în anul 1989	102
 CAPITOLUL III. REALITĂȚI ADMINISTRATIVE ȘI ECONOMICE ALE JUDEȚULUI ARGEȘ DIN PERIOADA POSTDECEMBRISTĂ PÂNĂ ÎN PREZENT	121
III.1. Organizarea administrativ teritorială după 1989 a județului Argeș	121
III.2. Economia Argeșului postdecembrist	135
III.3. S.C. Automobile Dacia-Renault S.A.-motor al economiei argeșene și naționale (1989-2016)	153
 CONCLUZII	165
 BIBLIOGRAFIE	169
 LISTA ANEXELOR	180

REZUMAT

Evoluția administrativ teritorială și economică a județului Argeș în secolele XIX-XX

Cercetarea istoriei economiei naționale reprezintă un subiect major în istoriografia națională, deoarece fără să greșim putem considera că alături de sfera politică și culturală (în mod special sistemul de învățământ), activitatea economică constituie „osatura unei societăți”. Importanța economiei este reflectată în afirmația industriașului și omului de afaceri american Andrew Carnegie: „Bogăția în surplus reprezintă un fond sacru, pe care posesorul său se angajează să-l administreze de-a lungul vieții, pentru binele comunității”.

Scopul cercetării. Din această perspectivă, dar și a faptului că la acest moment nu există o lucrare specială dedicată subiectului, studiarea istoriei economice a județului Argeș capătă o valență deosebită. Preocupările științifice și publicistice au existat, însă abordarea temei s-a realizat fragmentar, autorii concentrându-se pe evidențierea evoluției vieții economice la nivelul orașelor și comunelor argeșene, mai puțin pe analiza la nivelul întregului județ.

Structura lucrării. Teza de doctorat este structurată pe trei capitole, fiecare dintre acestea surprinzând etape istorice diferite în dinamica economiei județului Argeș. **Capitolul I** este consacrat analizei realităților economice ale județului Argeș din perioada Evului Mediu (secolul XVI) până la instaurarea regimului comunist în anul 1947. Dintre subiectele abordate enumerăm: domeniile mănăstirești în Țara Românească și pe teritoriul istoric al județului Argeș; extinderea și evoluția domeniului funciar al Episcopiei Argeșului (secolele XVIII-XIX; evoluția administrativă și economică a Argeșului între secolele XVIII-XIX; secvențe economice din istoria județului Argeș de la 1918 până la instaurarea regimului comunist.

Capitolul al II-lea al produsului activității de cercetare științifică din perioada studiilor doctorale a urmărit reconstituirea vieții economice a județului Argeș în perioada guvernării comuniste (1947-1989), în linii generale, problematica atinsă fiind următoarea: perioada sistemului socialist și influența sa asupra agriculturii din sistemul regional argeșean; activitățile industriale din zona Argeșului în etapa comunistă; perioada sistemului socialist și influența sa asupra agriculturii din sistemul regional argeșean; activitățile industriale din zona Argeșului în etapa comunistă; repere ale procesului naționalizării industriei argeșene în perioada postbelică; înființarea și activitatea Uzinei de autovehicule „ARO” Câmpulung Mușcel; constituirea și activitatea de producție a Uzinei de Automobile Pitești.

Capitolul al III-lea se intitulează „Realități administrative și economice ale județului Argeș din perioada postdecembristă până în prezent”. Subtemele tratate pe parcursul acestui segment al lucrării sunt următoarele: Economia argeșeană. De la modelul economic centralizat la modelul economiei libere; Aspecte privind activitatea noilor actori economici argeșeni; Ponderea economiei argeșene în economia națională între anii 2015-2016.

În cele ce urmează vom surprinde stadiul cercetărilor privind subiectul în literatura de specialitate locală și națională, prin analiza unor articole, studii, lucrări și volume de documente, alecăror conținuturi au fost valorificate în mod critic și în teza de doctorat.

În reconstituirea cât mai corectă a vieții economice a județului Argeș în perioada feudală, antebelică și interbelică au fost utilizate studiile și volumele următorilor autori: Ion Ionașcu¹, Dumitru Georgescu, George Georgescu², Ion Donat, Ion Pătroiu, Dinică Ciobotea³, Nicolae Constantinescu⁴, Nicolae Iorga⁵, Vlad Furtună⁶, Teodor Mavrodin, Ion Căpățînă, Sorin Vișinescu⁷, Florian Tucă, Gheorghe Cristache (coordonatori)⁸, Teodor Mavrodin⁹, Grigore Constantinescu¹⁰ ș.a.

Lucrarea cu caracterul unui jurnal de călătorii a savantului Nicolae Iorga intitulată „România cum era până la 1918” a ocupat un loc aparte în cadrul surselor bibliografice, căci oferă o interesantă și pozitivă panoramă a stării economice a orașului Pitești, centrul administrativ și economic al județului Argeș, din jurul anului 1905: „Piteștii – un oraș pe care l-ar fi putut dori cine mi-ar fi voit mai bine. O regiune de dealuri bine împădurite înconjoară capitala Argeșului. Strade drepte, case frumoase, cât se poate de bine întreținute, desăvârșită lipsă de praf. Lumea nu stă închisă în casă ca la Râmnic, ea circulă pretutindeni, gătită, dar nu prea mult; vioaie, veselă. Clădirile statului: liceul, școli primare, sunt deosebit de frumoase. În mijloc, o grădină publică, cu arbori bătrâni, având din toate părțile clădiri mari și un otel foarte frumos, vrednic de a fi într-o capitală. Încotro te uiți, vezi hărnicie și pricepere, însușiri nedezipite de rasa noastră, acolo unde e curată și n-o împiedică nimeni în dezvoltarea ei”¹¹. Concluziile pe care savantul le formula în cele câteva pagini dedicate descrierii orașului erau următoarele: „Nici sărăcie și nici risipă, ci o fericită stare de mijloc, harnică

¹ Ion Ionașcu, *Despre județele Olt și Argeș în catagrafia din anii 1773-1774, de la Moscova*, în „Mitropolia Olteniei”, Anul X, nr. 3-4, Martie-Aprilie 1958.

² Dumitru Georgescu, George Georgescu, *Județul Argeș la 1778, după memoriile generalului von Bauer*, în „Argessis. Studii și comunicări. Istorie, Muzeografie, Cultură”, Anul VII, Pitești, 1995.

³ Ion Donat, Ion Pătroiu, Dinică Ciobotea, *Catagrafia Obștească a Țării Românești din 1831*, Craiova, Editura Helios, 1999.

⁴ Nicolae Constantinescu, *Satele medievale din județul Argeș până la anul 1500. Încercări de geografie istorică*, în „Timp și spațiu voievodal în Argeșul istoric (1200-1500). Studii de istorie și arheologie”, Pitești, Editura Ordessos, 2013.

⁵ Nicolae Iorga, Vol. I, *România cum era până la 1918*, București, Editura Minerva, 1972, 433 de pagini.

⁶ Vlad Furtună, *Anuarul orașului Pitești și județului Argeș 1936*, Pitești, Editura ziarului „Presa”, Tipografia „Liga Poporului” I Iotta, 1936.

⁷ Teodor Mavrodin, Ion Căpățînă, Sorin Vișinescu, *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene 1864-1949. 1990-2000*, Pitești, Editura Tiparg, 2000, 444 de pagini.

⁸ Florian Tucă, Gheorghe Cristache (coordonatori), *Județul Argeș. Mică Enciclopedie*, București, Editura Sylvi, 2001.

⁹ Teodor Mavrodin (coordonator), *Argeșul și Mușcelul. Spații istorice ale românismului*, Vol. I, Pitești, Tiparg, 2013.

¹⁰ Grigore Constantinescu, *Argeșul monumental. Enciclopedie patrimonială*, Pitești, Editura Alean, 2011

¹¹ Nicolae Iorga, Vol. I, *România cum era până la 1918*, București, Editura Minerva, 1972, p. 140.

și economă"12.

Un adevărat barometru al economiei din județele Argeș și Mușcel din jurul anului 1900 până în anul 1949 îl constituie lucrarea autorilor Teodor Mavrodin, Ion Căpățînă și Sorin Vișinescu intitulată „Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene”13. Valoarea lucrării constă în centralizarea unor date de arhivă, în primul rând statistici cu numărul, numele și profilul de activitate al firmelor din cele două județe (Argeș și Mușcel) existente între anii 1900-1949 care pentru unicitatea lor au fost reproduse și în teza de doctorat14.

O adevărată frescă a structurii economice a județului Argeș ne este oferită de volumul II al lucrării intitulată „Enciclopedia României”, coordonată de eminentul sociolog Dimitrie Gusti, motiv pentru care a fost utilizată în elaborarea tezei de doctorat și introdusă în baza bibliografică. Redăm în continuare caracterizarea făcută mediului economic argeșean în cel de-al doilea deceniu al perioadei interbelice (aproximativ între anii 1935-1938): „Județul Argeș are un caracter economic variat, însă cu predominarea celui agricol și pastoral: creșterea extensivă și tradițională a vitelor (mai ales oi) în pășunile și fâneața din munte și din muscele; pometuri (în special pruni) și porumbiște în dealurile mai joase; cereale, peste nevoile locuitorilor, în câmpie. Industria și comerțul de transformare și de schimb local, nu depășesc (cu excepția cherestelei și a produselor stânelor) interesul regional limitat”15.

Subiectul dinamicii economiei în județul Argeș după anul 1948 s-a bucurat de o atenție sporită și din partea cercetătorilor argeșeni, însă analiza și concluziile s-au realizat într-o proporție covârșitoare din punct de vedere propagandistic, respectându-se nota generală impusă de către autoritățile comuniste producțiilor publicistice ale cercetării istorice. Cu toate acestea, informațiile statistice expuse în unele volume au o anumită valoare în înțelegerea realităților economiei socialiste argeșene din anii '60, '70 și '80. Dintre autorii acestora, îi menționăm în ordinea cronologică a tipăririi lucrărilor pe următorii: Florin Anghel16, Dan Rotaru (redactor responsabil)17, C. Florea18, C. Ștefănescu, C. Moroșan, I. Soare19,

Autorul Florin Anghel în cartea „Oameni și fapte din regiunea Pitești”, tipărită în anul 1956 are o abordare total ideologică, deci implicit subiectivă, a realităților economice din județul Argeș din perioada anterioară anului 1947. Iată care sunt cuvintele de debut ale lucrării: „Regiunea Pitești,

¹² *Ibidem*, p. 141.

¹³ Teodor Mavrodin, Ion Căpățînă, Sorin Vișinescu, *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene 1864-1949. 1990-2000*, Pitești, Editura Tiparg, 2000, 444 de pagini.

¹⁴ *Ibidem*, p. 159-268.

¹⁵ Gheorghe Buzatu (coordonator), *Enciclopedia României*, Iași, Editura Tipo Moldova, 2010, p. 35, ediție anastatică după Dimitrie Gusti (coordonator), *Enciclopedia României, Volumul II, Țara Românească*, București, Editura Imprimeriei Naționale, 1938.

¹⁶ Florin Anghel, *Oameni și fapte din Regiunea Pitești*, Pitești, Întreprinderea Poligrafică Pitești, 1956, 81 de pagini.

¹⁷ Dan Rotaru, *20 de ani de activitate a fabricii de tananți „Argeșul”. 1951-1971*, Pitești, I. P. „Argeș”, Pitești, 1971, 79 de pagini.

¹⁸ C. Florea, *Întreprinderea de Rețele Electrice Pitești. Scurt istoric. 1912-1972*, Pitești, Editată de I.R.E. Pitești, Întreprinderea Poligrafică „Argeș”, 1972, 85 de pagini.

¹⁹ C. Ștefănescu, C. Moroșan, I. Soare, *Monografia Uzinei de autoturisme Pitești*, Pitești, f. e., 1972, 127 de pagini.

cu un bogat trecut istoric, cu bogății mari ale solului și subsolului, cu câmpii mănoase și codri întinși, cu peisaje pitorești, locuită de oameni harnici și întreprinzători, a avut, în trecut, soarta comună tuturor regiunilor țării din România burghezo-moșierească. De o parte, un mănunchi restrâns de stăpâni ai averilor, cinici și demagogi (dintre ei mulți au fost de o tristă celebritate, ca: Brătienii, Antoneștii, Gabriel Marinescu, Alimăneșteanu și alți călăi ai poporului) – de cealaltă parte, cei mulți și jefuiți, ducându-și zilele de azi pe mâine, cu inima încărcată de obidă și ură mocnită..."²⁰. Negarea progreselor economice înregistrate în perioada interbelică în urbea Piteștiului și exacerbarea realizărilor regimului politic instalat oficial în 1947 reprezintă note dominante ale întregului volum: „Moartea prin foamete – iată regimul de exterminare la care a fost supusă, în trecut, de clica burghezo-moșierească populația acestui colt de țară bogată. Despre o industrializare a regiunii, nu poate fi vorba [...]. Cu atât mai legitim este azi sentimental de mândrie privind mărețele transformări înfăptuite în anii regimului democrat-popular, transformări care au ridicat la o viață nouă multe regiuni ale țării, printre care și regiunea Pitești, ținute odinioară în cea mai cruntă înapoiere"²¹.

Cu toate că a văzut lumina tiparului în anul 1988 și este marcată de „spiritul epocii”, un interes aparte prezintă lucrarea cu caracter monografic intitulată „Istoria Municipiului Pitești”²². Coordonată de Petre Popa, Paul Dicu și Silvestru Voinescu, capitolul VI denumit „Municipiul Pitești în anii revoluției și construcției socialiste” expune cronologic înființarea unor obiective economice majore în urbea de pe malurile Argeșului între anii 1948-1988: Trustul de Construcții Argeș. Uniunea Cooperativelor Meșteșugărești, Baza de Aprovizionare în 1950, Fabrica de Tananți „Argeșul” din Pitești în 1951, prima unitate a industriei chimice argeșene²³, Întreprinderea Poligrafică „Argeș” în 1963, Întreprinderea de Motoare Electrice în 1967, Întreprinderea de Autoturisme în 1968, Combinatul Petrochimic în 1969, Rafinăria de Petrol în 1969, Întreprinderea de Stofe <<Argeșeana>> în 1969, Fabrica de Preparate din Carne în 1969, Fabrica de Pâine în 1969, Întreprinderea de Bere în 1969, Combinatul de Articole Tehnice din Cauciuc în 1970, Institutul de Reactori Nucleari Energetici în 1976 etc.²⁴ și oferă unele date privind creșterea producției industriale în anii '60 și '70 ai secolului XX²⁵.

În schimb, probabil pentru a se obține aprobarea pentru tipărirea lucrării, autorii au inserat destul de des în capitolul VI fragmente din discursurile ținute de Nicolae Ceaușescu în vizitele efectuate în județul Argeș, unele aprecieri ale acestuia față de dezvoltarea economică a zonei datorate deciziilor regimului comunist fiind exagerate. În acest sens, reproducem următorul citat din

²⁰ Florin Anghel, *op. cit.*, p. 3.

²¹ *Ibidem*, p. 3-4.

²² Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu, *Istoria Municipiului Pitești*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1988, 360 de pagini.

²³ *Ibidem*, p. 276.

²⁴ *Ibidem*, p. 280, 287.

²⁵ *Ibidem*, p. 277, 284, 287.

alocuțiunea ținută de fostul lider al statului român cu ocazia inaugurării Îndreptinderii de Autoturisme de la Colibași în august 1968: „Gândiți-vă ce industrie exista în Pitești în '38 sau în '45, în '50 sau chiar mai târziu! Și nu numai în Pitești, ci aproape în întreaga țară!”²⁶.

După cum o vom demonstra în cuprinsul lucrării, unele sectoare ale industriei argeșene au cunoscut un parcurs ascendent începând din anii '50 datorită unor nuclee economice existente încă din perioada interbelică și în perioada celui de-al Doilea Război Mondial²⁷. De asemenea, în același capitol nu lipsesc nici frazele laudative la adresa conducerii statului, manifestări specifice cultului personalității: „Dacă astăzi municipiul Pitești este modern și important centru economic și urbanistic al țării, acest fapt se datorește, înainte de toate, atenției deosebite de care s-a bucurat permanent din partea conducerii partidului și a statului nostru, muncii avântate, pline de responsabilitate, desfășurată de cetățenii săi pentru îndeplinirea marilor obiective ce le-au revenit în acești ani. Prin vizitele de lucru [...], precum și cu alte prilejuri, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost prezent la Pitești pentru stabilirea locului de amplasare a marilor obiective industriale, în timpul edificării acestora, precum și la inaugurarea lor. Alături de conducătorul partidului și statului nostru s-a aflat tovarășa Elena Ceaușescu, care începând din anul 1975 îi reprezintă pe piteșteni, ca deputat, în Marea Adunare Națională”²⁸.

În elaborarea tezei de doctorat au fost utilizate și broșurile elaborate între anii 1970-1980²⁹ sub coordonarea Comitetului Județean Argeș al P.C.R., Secția de propagandă. Chiar dacă stilul „triumfalist” și obedient este foarte evident căci materialele abundă în elogiul la adresa conducătorului și Partidului Comunist Român, anumite date privind economia argeșeană au constituit un bun suport informațional. Din categoria acestor date enumerăm: sumele investițiilor guvernamentale în economia locală, indicatorii de producție industrială, înființarea unor agenți economici și numărul lor de angajați, bunurile fabricate și exporturile unor produse argeșene. Unele cifre și statistici au fost utilizate cu rezervă și citate ca atare, căci broșurile respective supraevaluau nivelul producției industriale și agricole.

În lucrarea denumită *Argeș-prezent și viitor. Amplu program de dezvoltare și modernizare* publicată în anul 1980, publicul argeșean era informat asupra faptului că: „Cooperatorii din Mozăceni Deal au obținut, cu numai doi ani în urmă pe un teren pe care-l socoteau bun doar pentru ... plimbatul găștelor, câte 100.000 kg. varză la hectar și câte 64.000 kg. roșii la hectar în cultura de

²⁶ Apud. Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul desăvârșirii construcției socialiste*, București, Editura Politică, 1969, p. 407-408

²⁷ A se consulta în acest sens capitolele IV („Aspecte din viața economică de-a lungul istoriei”, autor Teodor Mavrodin) și V („Coordonate politice, sociale și economice”, autor Teodor Mavrodin) ale volumului *Argeșul și Mușcelul. Spații istorice ale românismului*, coordonatori Teodor Mavrodin și academician Răzvan Teodorescu, Vol. I, Pitești, Editura Tiparg, 2013, p. 318-327, p. 381-384.

²⁸ Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu, *op.cit.*, p. 286.

²⁹ ***Comitetul Județean Argeș al P.C.R., *Argeș-prezent și viitor. Coordonatele industrializării*, Pitești, Tipografia „Argeș”, 1977; Idem, *Argeș-prezent și viitor. Împlinirea personalității umane*, Pitești, Tipografia „Argeș”, 1977; Idem, *Argeș-prezent și viitor. Învățămint. Cultură și artă. Ocrotirea sănătății*, Pitești, Tipografia „Argeș”, 1980.

câmp. Iată de ce afirmăm că adevărata măsură a producțiilor-record o dau oamenii care, se cuvine să subliniem acest lucru, nu beneficiază întotdeauna de cele mai favorabile condiții atmosferice"³⁰. Același material aducea la cunoștința opiniei publice faptul că în consiliul unic agroindustrial Miroși, media pe total unități a fost de 5.206 kg. porumb boabe la hectar, explicându-se că: „Este semnificativ că producțiile acestea mari (6.583 kg. porumb - la Ungheni; 3.436 kg. grâu și 2.750 kg. floarea soarelui - tot la Ungheni) au fost realizate în cultură agricolă neirigată și pe aceleași terenuri pe care, cu numai un deceniu și jumătate în urmă, nu se obțineau mai mult de 1.000 kg. grâu sau 1.200 kg. porumb la hectar”³¹.

Baza de documentare a tezei de doctorat este amplă și diversificată ca tipologie, utilizându-se izvoare editate (informații referitoare la starea economică, administrativă și structura socio-economică a populației județelor Argeș și Mușcel extrase din catagrafii din anii 1774, 1832 și 1838; volume de documente și statistici oficiale din secolul al XIX-lea și XX) și izvoare inedite (hărți și documente din cadrul Bibliotecii Academiei Române, Colecții Speciale: Hărți; Serviciul Județean al Arhivelor Naționale, filiala Argeș).

În cadrul Serviciului Județean al Arhivelor Naționale, filiala Argeș, au fost studiate inventarele a aproximativ 20 de fonduri arhivistice: Baza de aprovizionare și desfacere nr. 4 Pitești (1955-1961); Camera Agricolă a Județului Argeș (1926-1953); Camera de Comerț și Industrie Pitești (1887-1949); Camera de Comerț și Industrie. Oficiul Câmpulung (1931-1949); Consiliul Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist (1977-1989); Cooperativa de aprovizionare și desfacere a cerealelor „Tovărășia argeșeană” Pitești (1924-1950); Direcția Generală „Sovrom-Petrol” (1946-1952); Direcția Comercială a Județului Argeș (1949-1990); I.A.S. Pitești (1967-1976); Întreprinderea de poduri metalice și prefabricate din beton Pitești (I.P.M.P.B.) (1904-1940); Prefectura Județului Argeș (1831-1968); Prefectura județului Muscel (1831-1950); Primăria orașului Pitești (1831-1968); S.C. „Întreprinderea produse electronice și electrotehnice” Curtea de Argeș (1972-2006); Sfatul popular al raionului Muscel (1950-1968); Sfatul popular al Raionului Pitești (1950-1968); Uniunea județeană a cooperativelor de producție Pitești (1969-1990).

Dintre aceste fonduri, cele mai utilizate informații în demersul de a reconstitui pentru județul Argeș procese și fenomene socio-economice precum naționalizarea și colectivizarea au fost din fondul arhivistic denumit Prefectura Județului Argeș (1831-1968) aflat, după cum am precizat deja, în custodia Serviciului Județean al Arhivelor Naționale, filiala Argeș³². Unitățile arhivistice dintre anii 1948-1950 cuprind numeroase rapoarte înaintate de către administrația comunelor și orașelor către instituția coordonatoare a Prefecturii, cuprinsul acestora referindu-se la următoarele

³⁰ Comitetul Județean Argeș al P.C.R. Secția de Propagandă, *Argeș-prezent și viitor. Amplu program de dezvoltare și modernizare a agriculturii*, Pitești, 1980, p. 16.

³¹ *Ibidem*, p. 14.

³² Inventarul Fondului Prefectura Județului Argeș (1831-1968), nr. 1015

problematici: legislația centrală și dispozițiile ministeriale pentru formarea comisiilor de stat, județene, plăși și comune în vederea colectării cerealelor³³; formarea și componența comisiilor comunale pentru colectarea cerealelor³⁴; emiterea și distribuirea bonurilor pentru raționalizarea alimentelor și bunurilor de larg consum³⁵; constituirea și structura comisiilor de verificare a batozelor pentru treierat³⁶;

O sursă valoroasă de informații, care ne-a permis să surprindem dinamica vieții economice a județului Argeș din perioada interbelică și cea a regimului communist, a fost fondul denumit Direcția Regională de Statistică Argeș care înglobează 3.437 de unități arhivistice cu documente cuprinse între anii 1930-1973³⁷. Informațiile valorificate în cadrul tezei de doctorat fac referiri la statistici din diferite ramuri economice, dintre care enumerăm: situații privind structura populației în perioada 1930-1956; date din industrie, gospodărie comună, construcții, transporturi, etc în perioada 1938-1965; centralizator privind producția vegetală în perioada 1945-1951; date agricole 1948-1963 și pomi fructiferi 1950-1955; recensământul tehnicienilor și al muncitorilor din construcții în anul 1949; centralizatoare privind numărul animalelor vii în anul 1949 și recensământul animalelor în perioada 1950-1951³⁸; dări de seama și centralizatoare privind salariul mediu în anul 1960; dări de seamă privind activitatea gospodăriilor comunale în perioada 1960-1962; dări de seamă privind circulația produselor în anul 1960; centralizări privind analiza nivelului de trai în perioada 1960-1961; centralizatoare privind producția vegetală în anul 1960; centralizatoare și dări de seamă despre producția industrială în perioada 1952-1954³⁹; dări de seamă privind cursuri zootehnice, biblioteci, activitatea turistică în perioada 1965-1967; dări de seamă privind prețul de cost în sectorul industrial în perioada 1965-1966; dări de seamă privind îndeplinirea planului de producție marfă vândută și încasată în perioada 1965-1973⁴⁰; caiete statistice de sinteză asupra locuințelor și salariilor în perioada 1969-1971; date agricole din anii 1969-1970; balanța resurselor de muncă în perioada 1969-1971; dări de seamă privind numărul, fondul și numărul mediu de salariați în anul 1969⁴¹.

O parte a bazei de documentare a lucrării este compusă din presa centrală și locală, publicată în perioada regimului communist. Pe baza unor articole din ziarul „Scânteia” (anii 1945 și 1947) și informații din „Buletinul Oficial” (nr. 1 din 1949) au fost surprinse aspecte legate de atitudinea autorităților procomuniste față de problema agrară și procesul naționalizării, în timp articolele

³³ S.J.A.N. Argeș, Fond Prefectura Județului Argeș (1831-1968), dosar nr. 1/1948, f. 31.

³⁴ *Ibidem*, f. 1-19.

³⁵ *Ibidem*, f. 20-21.

³⁶ *Ibidem*, f. 26.

³⁷ Inventar alfabetic al Fondurilor și Colecțiilor S.J.A.N. Argeș, f. 23.

³⁸ Inventarul documentelor permanente create de Direcția Regională de Statistică Argeș (1930 - 1973), Inventar nr. 462, f. 2.

³⁹ *Ibidem*, f. 8.

⁴⁰ *Ibidem*, f. 13.

⁴¹ *Ibidem*, f. 14.

utilizate din ziarul „Secera și Ciocanul” (anii 1968 și 1970)⁴² au descris în mod deosebit activitatea Uzinei de Autoturisme Pitești de la Colibași. Date precum producția în diferiți ani, caracteristicile tehnice ale unor modele de mașini, numărul de angajați, organizarea producției în anumite secții, statele în care se realizau exporturi de mașini și piese de schimb, numele unor angajați și directori au fost extrase din acest ziar. Unele articole, puține la număr, au surprins inclusiv problemele cu care se confrunta uzina în anii '70 și '80, de la cele legate de personal, până la lipsa materiilor prime și a pieselor. În pofida cenzurii impusă de regimul comunist, prin interpretarea articolelor consacrate activității uzinei de la Colibași în paginile din „Secera și Ciocanul” publicate în preajma evenimentelor din anul 1989 au fost evidențiate și cauzele și efectele crizei economice și administrative ale industriei argeșene, unele dintre acestea caracteristici și pentru întreaga economie românească din ultimii ani de guvernare ai lui Nicolae Ceaușescu: lipsa investițiilor în cercetare și re tehnologizare, calitatea inferioară a unor piese și mașini, planificări de producție nerealiste în condițiile în care autoritățile de la București cereau întreprinderilor să facă numeroase economii de energie electrică și materii prime, supradimensionarea personalului (în jurul anului 1989 fabrica de la Colibași ajunsese la un număr de aproximativ 27.000 de angajați) etc⁴².

De un real folos în reconstituirea cadrului legislativ care a stat la baza proceselor de naționalizare și colectivizare la nivel național cât și în județul Argeș au fost periodicele publicate în anii respectivi (dintre care enumerăm: „Monitorul Oficial”, nr. 68 din 23 martie 1945; „Legea nr. 119” privind naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări miniere și de transporturi extrasă din „Monitorul Oficial”, partea I, nr. 133 bis. din data de 11 iunie 1948; Ministerul Justiției. Oficiul de Publicații Juridice, *Colecțiune de Legi, Decrete și Deciziuni*, Tomul XXVI, 1948, 1-31 iulie, *Decrete Nr. 114-169, Regulamente, Deciziuni ale Consiliului de Miniștri, Deciziuni Ministeriale și Comunicate Ministeriale*, București, Editura de Stat, 1948; Ministerul Justiției. Direcția de Coordonare Legislativă, Studii și Documentare, *Colecțiune de Legi, Decrete și Deciziuni*, Tomul XXVII, A, 1949, 1-31 ianuarie, Legi Nr. 1-17, Decrete Nr. 1-31, Deciziuni ale Consiliului de Miniștri, Deciziuni Ministeriale și Comunicate Ministeriale, București, Editura de Stat, 1949). Tot în acest sens, pentru faptul că lucrarea conține ample pasaje din Constituția din anul 1948 a fost utilizată lucrarea autorilor Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Ion Mamina, Ioan Scurtu, *Enciclopedia de Istorie a României*, care a văzut lumina tiparului în anul 2000. A fost prima constituție a românilor care a introdus în organizarea societății noțiuni și principii precum „bunurile comune ale poporului” și „planificarea economiei naționale”, aplicate și în cadrul economiei argeșene după cum pe larg este descris la capitolul III al tezei de doctorat⁴³.

În peisajul publicistic local, mai ales după anul 1989, un merit deosebit în surprinderea

⁴² Iulian Boțoghină, Viorel Drugău, Leontin Stoica, *I.A.P. Axa devenirii urbanistice a orașului Mioveni. Fotomontaj din presa locală*, Editura Mioveni, 2014, p. 276-284.

⁴³ Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Ion Mamina, Ioan Scurtu, *Enciclopedia de Istorie a României*, București, Editura Meronia, 2000, p. 24.

fenomenului colectivizării în județul Argeș l-au avut lucrările cu caracter monografic consacrate comunelor, iar unele au folosit ca bază documentară. Enumerăm numele unor autori citați: Sevastița C. Găiseanu, Sever I. Moiceanu⁴⁴, Ion Nania⁴⁵, Spiridon Cristocea, Dragoș Măndescu, Ionel Dobre⁴⁶ și Teodor Mavrodin, Marius Păduraru, Ion Dumitrescu⁴⁷. Prin maniera amplă prin care prezintă rezistența țăranilor din comuna Mozăceni la procesul de colectivizare se detașează lucrarea cercetătorului și profesorului Ion Nania intitulată „Mozăceni. O veche așezare din fosta țară Vlașca”. Pe baza unor documente de arhivă și mărturii ale unor săteni din comuna Mozăceni, autorul a reconstituit cu lux de amănunte rășcoala acestora din anul 1961. Redăm un fragment din monografie care descrie o parte a acesteia: „În decembrie 1960, furia țăranilor devenise vulcanică. Pentru încurajarea lor, în scopul dezlănțuirii împotriva bolșevicilor care-i torturau și-i obligau să renunțe la pământ, la vitele pentru muncă și la unelte, s-a pus la cale un <<exemplu de curaj>, un îndemn, în ziua de joi, 15 decembrie; succesul a fost neașteptat. Clocotul a luat amploare, dar și groaza unora pentru urmări era pe măsură, mai ales în Mozăceni, comuna în care se aflau moșneniiceii mai destoinici, iubitori de glie și creștini pe măsură, unde activiștii și securiștii aplicau torture greu de imaginat...”⁴⁸.

Alte două ample volume publicate sub egida Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, „Colectivizarea Agriculturii în România. Represiunea. 1949-1953”⁴⁹ și „Colectivizarea Agriculturii în România. Cadrul legislativ 1949-1962”⁵⁰, m-au ajutat să înțeleg și să completez tabloul general, dar și cel argeșean, al acestui fenomen economic și social. Prima lucrare conține printre alte documente cu privire la depozitarea de bunuri a țăranimii din Argeș și relatarea cutremurătoare a lui Gheorghe Călugăru din comuna Mozăceni din anul 1992 referitoare la mijloacele folosite de membri comuniști și organele de miliție și securitate pentru a înfrânge rezistența locuitorilor din comună la înscrierea în G.A.C.. Redăm un fragment relevant în acest sens: „Metode de represiune: cote de cereale mai mari decât producea pământul, impozite foarte mari. Țăranii prinși cu arcanul de miliție și comuniștii din comună, duși la Sfatul Popular unde în camere speciale erau torturați smulgându-li se bărbile, mustățile, unghiile de la mâini, până ce semnau cererea de trecere la colectiv. Alții erau prinși pe câmp și călcați în picioarele cailor; amenințări cu

⁴⁴ Sevastița C. Găiseanu, Sever I. Moiceanu, „Economia și activitatea economică”, în *Bascovul de-a lungul vremii (1421-2001)*, Pitești, Editura Paralela 45, 2001, p. 131-140.

⁴⁵ Ion Nania, „Dictatura bolșevică și atrocitățile prin care s-a impus”, în *Mozăceni. O veche așezare din fosta țară Vlașca*, Pitești, Paralela 45, 2004, p. 575-613.

⁴⁶ Spiridon Cristocea, Dragoș Măndescu, Ionel Dobre, „Forma de proprietate. Împroprietări”, în *Comuna Ștefan cel Mare, județul Argeș. File de istorie*, Pitești, Editura Ordessos, 2012, p. 45-72.

⁴⁷ Teodor Mavrodin, Marius Păduraru, Ion Dumitrescu, „Colectivizarea agriculturii”, în *Comuna Căteasca, județul Argeș. File de istorie*, București, Editura Semne, 2016, p. 256-264.

⁴⁸ Ion Nania, *op. cit.*, p. 600.

⁴⁹ Dan Cătănuș, Octavian Roske, *Colectivizarea Agriculturii în România. Represiunea*, Vol. I, 1949-1953, Institutul pentru Studiul Totalitarismului, București, 2004.

⁵⁰ Octavian Roske, Florin Abraham, Dan Cătănuș, *Colectivizarea Agriculturii în România. Cadrul legislativ 1949-1962*, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2007.

moartea. Teroarea pe timp de noapte, iar până la urmă luarea pământului în mod abuziv etc. [...] ⁵¹."

Contribuția lucrării la dezvoltarea subiectului în literatura de specialitate constă în introducerea în circuitul științific a noi informații menite a clarifica anumite probleme în mod special cu privire la situația economiei în perioada regimului comunist. În lumina mai ales a datelor de arhivă și a lucrărilor memorialistice, teza de doctorat pledează pentru o abordare echilibrată a subiectului, arătând atât plusurile, cât și erorile factorilor de decizie de la București și a celor locali în domeniul economic în intervalul 1949 și 1989.

În capitolul II al tezei s-a încercat să se răspundă și la întrebarea de ce județul Argeș a primit o atenție sporită din partea autorităților decidente de la București, rezervându-i-se un loc important în planul de industrializare a României. O parte a răspunsului este și informația că, din anul 1935 a început activitatea fostului lider comunist în zona Argeșului când a primit sarcină din partea conducerii Uniunii Tineretului Comunist să recruteze cât mai multe persoane și să facă propaganda procomunistă. De asemenea, la Pitești, Nicolae [Ceașescu](#) a înființat prima filială a Blocului Democratic din Argeș, unul dintre nucleele viitorului Partid Comunist Român și în același oraș a publicat primul ziar intitulat „Omul liber”. În același sens, menționăm că pentru o perioadă de aproximativ 17 ani (1952-1969), Nicolae Ceașescu a fost deputat de Pitești în Marea Adunare Națională ⁵², urmat în aceeași demnitate publică de Elena Ceașescu ⁵³.

Relevant în acest sens, considerăm reproducerea unor fragmente din articolul autoarei **Elena Mitalcov Marta** intitulat „[Ceașescu, ucenic la Pitești](#)”: „Dacă orașul a cunoscut, în timpul dictaturii ceașiste, înflorirea economică și socială de care beneficiem și noi acum, este pentru că Nicolae Ceașescu avea o slăbiciune pentru Pitești. Pe vreamea respectivă, Scorniceștiul făcea parte din aceeași regiune administrativ-teritorială cu Piteștiul, dar cel din urmă, se pare, a devenit favoritul său. Pe lângă tinerețea petrecută la atelierul de cizmărie din Calea Craiovei, Ceașescu a păstrat legătura cu orașul prin intermediul posturii de deputat. Și ca șef al statului, el a ținut ca o mare parte dintre realizările „domniei” sale să fie ridicate la Pitești, alegând ca locație pentru Uzina de Autoturisme și pentru Combinatul Petrochimic zona noastră. Din păcate însă, tot datorită lui, o mare parte din vechiul oraș și din istoria lui, inclusiv faimoasa Biserică cu Ceas, au fost rase de pe fața pământului, pentru că, începând cu 1972”. **Elena Mitalcov Marta descrie cum că** Ceașescu a implementat ceea ce s-a numit în epocă planul de „sistematizare” a localităților urbane și rurale. Bineînțeles că organele de propagandă au apreciat hotărârea respectivă ca fiind o mutare decisivă în ceea ce se numea „construirea societății socialiste multilateral dezvoltate”. „Sistematizarea” a început la sate prin demolări masive ale gospodăriilor țărănești și strămutarea familiilor în cauză în apartamente și demolarea unor părți importante din cartierele din orașe. Tot la Pitești își aducea

⁵¹ Dan Cătănuș, Octavian Roske, *op. cit.*, p. 448-449.

⁵² Petre Popa, *Președintele României Socialiste -Nicolae Ceașescu și Argeșul*, Pitești, 1983; Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu, *Pitești 600. Studii și comunicări*, Pitești, Muzeul Județean Argeș, Tipografia „Argeș”, 1986, p. VIII.

⁵³ *Ibidem*, p. IX.

Ceaușescu și o parte dintre vizitatorii cei mai de seamă: șefi de state, colegi comuniști, și demnitari. Este binecunoscută vizita în oraș a lui Charles de Gaulle, președintele Franței. Vecinul bulgar Todor Jivkov a venit de mai multe ori la Pitești, locul unde i-a mai adus și pe Hue Nai, cel mai apropiat colaborator al lui Mao Tze Dun, și pe dictatorii africani Kauna și Bocasa, cel despre care s-a aflat mai apoi că era canibal. Pentru a nu se rupe de Pitești, în '69, când a ajuns șef al statului, după 17 ani de când reprezenta orașul în cel mai înalt for, Nicolae Ceaușescu i-a lăsat locul consoartei sale, Elena⁵⁴.

⁵⁴ Elena Marta Mitalcov, „Ceaușescu, ucenic la Pitești”, în „Curierul zilei” din 26 ianuarie 2009, p. 1.

BIBLIOGRAFIE

A. Arhive:

Biblioteca Academiei Române (B.A.R.):

Colecția Hărți

Arhiva Primăriei Orașului Mioveni:

Fond C.A.P.

Arhivele Naționale Istorice Centrale (A.N.I.C.):

Fond Administrative vechi

Fond Catagrafii și Catastife

Fond Episcopia Argeș (1451-1893)

Fond Președinția Consiliului de Miniștri (1956)

Serviciul Județean Argeș al Arhivelor Naționale (S.J.A.N.) :

Baza de aprovizionare și desfacere nr. 4 Pitești (1955-1961)

Camera Agricolă a Județului Argeș (1926-1953)

Camera de Comerț și Industrie Pitești (1887-1949)

Camera de Comerț și Industrie. Oficiul Câmpulung (1931-1949)

Consiliul Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist (1977-1989)

Cooperativa de aprovizionare și desfacere a cerealelor „Tovărășia argeșeană” Pitești (1924-1950)

Direcția Generală „Sovrom-Petrol” (1946-1952)

Direcția Comercială a Județului Argeș (1949-1990)

I.A.S. Pitești (1967-1976)

Inspectoratul de Jandarmi Pitești

Întreprinderea de poduri metalice și prefabricate din beton Pitești (I.P.M.P.B.) (1904-1940)

Prefectura Județului Argeș (1831-1968)

Prefectura județului Muscel (1831-1950)

Primăria orașului Pitești (1831-1968)

Primăria Valea Iașului

S.C. „Întreprinderea produse electronice și electrotehnice” Curtea de Argeș (1972-2006)

Sfatul Popular al raionului Muscel (1950-1968)

Sfatul popular al Raionului Pitești (1950-1968)

B. Culegeri de documente:

- *** *Anuar de Comercianții, Industriașii, Asociații și Societăți, Profesiile liberale, Proprietarii rurali și arendașii din județele Argeș, Mușcel, Olt și Teleorman care formează Circumscripția Camerei de Comerț și Industrie Pitești. Anul 1896, Pitești, Tipografia Gheorghe Popescu, 1896.*
- *** Comisia Națională pentru Statistică, *Recensământul Populației și Locuințelor din 7 ianuarie 1992*, Vol. III, *Clădiri-Locuințe-Gospodării*, București, 1994.
- *** Comisia Recensământului General al Populației, *Indicatorul Statistic al satelor și unităților administrative din România*, București, 1932.
- *** Direcția Centrală de Statistică, *Recensământul Populației din 21 februarie 1956, Structura demografică a populației*, București.
- *** Direcția Centrală de Statistică, *Recensământul Populației din 21 februarie 1956. Structura social-economică a populației*, București.
- *** Direcția Centrală de Statistică, *Recensământul Populației și al Locuințelor din 5 ianuarie 1977*, vol. I, *Populație-Structura Demografică*, București, 1980.
- *** Direcția Centrală de Statistică. Comisia Națională de Demografie, *Anuarul Demografic al Republicii Socialiste România*, București, 1974.
- *** *Indicator al comunelor urbane și rurale din Regatul României*, București, Imprimeria Statului, 1887.
- *** *Indicatorul statistic al satelor și unităților administrative din România*, cuprinzând rezultatele recensământului general al populației din 29 decembrie 1930, București, 1932.
- *** *Indicatorul statistic al satelor și unităților administrative din România*, cuprinzând rezultatele recensământului general al populației din 29 decembrie 1930, București, 1932.
- *** *Indicele comunelor orașiene și rurale publicate de Oficiu din Muntenia*, București, Imprimeria Statului „Sf. Sava și Nifon”, 1861.
- *** *Indicele comunelor României după noua organizare a legii comunale*, București, Imprimeria Statului, 1865.
- *** Institutul Central de Statistică, *Recensământul General al Populației României din 29 decembrie 1930*, vol. II: *Neam, Limbă maternă, Religie*, București, Imprimeria Națională, 1938.
- *** Institutul Național de Statistică, *Recensământul Populației și al Locuințelor din 18 martie 2002*, vol. I, *Populație-Structura Demografică*.
- *** *Împărțirea administrativă a teritoriului R.P.R. (Anexa la Legea nr. 3/1960 pentru*

îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului R.P.R. (cu modificările ulterioare).

- *** Ministerul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor. Serviciul Statisticii Generale, *Recensământul General al Populațiunei României*, București, Institutul de Arte Grafice „Eminescu”, 1905.
- *** Ministerul de Interne, *Hartele județelor cu plășile, comunele, satele și cătunele actuale*, București, 1903.
- *** Ministerul de Interne, *Împărțirea Administrativă a României însoțită de Legea pentru unificarea administrativă și de Legea pentru organizarea administrațiunii comunale a orașului București*, București, Imprimeria Statului, 1926.
- *** *Recensământul general al populației României din 29 decembrie 1930*, publicat de dr. Sabin Samuilă, directorul recensământului general al populației, volumul I: *Sex, stare civilă, grupe de vârstă, gospodării, infirmități, populația flotantă*, București, Editura Institutului Central de Statistică, 1938; vol. II: *Neam, limbă maternă, religie*, București, Tipărit la Monitorul Oficial, Imprimeria Națională, 1938.
- *** *Recensământul populației din 21 februarie 1956. Structura social-economică a populației*, Direcția Centrală de Statistică, București, 1960.
- *** *Recensământul populației și al locuințelor 18 martie 2002*, vol. I. *Populație – Structura demografică*, Institutul Național de Statistică, București.
- *** *Recensământul populației și al locuințelor din 5 ianuarie 1977*, vol. III, *Clădiri, locuințe, gospodării*, Direcția Centrală de Statistică, 1981.
- *** *Recensământul populației și locuințelor din 15 martie 1966*, vol. II, *Populația pe vârste și sexe*, Direcția Centrală de Statistică, București, 1970.
- *** *Recensământul populației și locuințelor din 7 ianuarie 1992*, vol. III, *Clădiri. Locuințe. Gospodării*, Comisia Națională pentru Statistică, București, 1994.
- *** *Breviarul statistic al județului Argeș*, Pitești, Direcția Județeană de Statistică Argeș, ediția 2011
- *** *Buletinul Oficial al Consiliului Popular al județului Argeș, Pitești*, anul XX, nr. 2/1989, nenumărat.
- *** *Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România*, partea I, anul XVII, nr. 3, 23 ianuarie 1981
- *** *Catalogul Documentelor Țării Românești 1369-1600*, Secția Istorică de la Arhivele Statului din București, București, Editura Cartea Românească, 1947.
- *** *Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească, veacurile XIII-XVI. Indicele numelor de locuri*, București, Editura R.P.R., 1956.
- *** *Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească*, volumul I (1247-1500), volum întocmit de P. P. Panaitescu și Damaschin Mioc, București, Editura Academiei Române, 1966.
- *** *Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească, volumul II (1501-1525)*, volum îngrijit de Ștefan Ștefănescu și Olimpia Diaconescu, București, Editura Academiei Române, 1972.

- *** *Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească*, volumul XI, (1593-1600), *Domnia lui Mihai Viteazul*, întocmit de Damaschin Mioc, Ștefan Ștefănescu București, Editura Academiei Române, 1975.
- *** *Documente privind Istoria României, veacul XVI, B. Țara Românească*, Vol. II, (1526-1550), București, Editura Academiei R.P.R., 1951.
- *** *Documente privind Istoria României, veacul XVI, B. Țara Românească*, Vol. VI (1591-1600), București, Editura Academiei R.P.R., 1953.

C. Periodice și legislație:

- „Buletin de informare legislativă” (2007)
- „Buletinul Oficial” (1949)
- *** *Colecțiune de Legi, Decrete și Deciziuni*, Tomul XXVII, A, 1949, 1-31 ianuarie, Legi Nr. 1-17, Decrete Nr. 1-31, Deciziuni ale Consiliului de Miniștri, Deciziuni Ministeriale și Comunicate Ministeriale, București, Editura de Stat, 1949
- „Curierul zilei” (2009)
- ***, *Codul General al României (Codurile, legile și regulamentele uzuale în vigoare). 1856-1907*, vol. II, *Legi uzuale (1856-1900)*, București, Editura Librăriei Leon Alcalay, f. a.
- Hamangiu, C-tin, *Codul General al României. Legi noi de unificare 1922-1926*, Vol. XI-XII, București, Editura Librăriei «Universala» Alcalay & Co.
- ***, *Lege pentru organizarea administrației locale din 3 august 1929*, București, Editura Librăriei „Universala Alcalay & Co”.
- „Monitorul Oficial” (1908, 1944, 1945, 1947, 1948)
- „Scânteia” (1947)
- „Secera și Ciocanul” (1968, 1970)

D. Lucrări generale:

- ALEXANDRESCU, Ion, BULEI, Ion, MAMINA, Ion, SCURTU, Ioan, *Enciclopedia de Istorie a României*, București, Editura Meronia, 2000.
- ALEXANDRESCU, Ion, *Recensămintele României: mică enciclopedie*, București, Editura Meronia, 2007.
- BĂZGAN, Melentina, *Județele Țării Românești până la mijlocul secolului al XVIII-lea*, București, Editura Cartea Universitară, 1999.
- CĂTĂNUȘ, Dan, ROSKE, Octavian, *Colectivizarea Agriculturii în România. Represiunea*, Vol. I, 1949-1953, Institutul pentru Studiul Totalitarismului, București, 2004.

- DONAT, Ion, PĂTROIU, Ion, CIOBOTEA, Dinică, *Catagrafia Obștească a Țării Românești din 1831*, Craiova, Editura Helios, 1999
- FILITTI, C., Ioan, *Oameni dependenți și cultivatori liberi în Principatele Române în secolele XV-XVII*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului. Imprimeria Națională, 1933.
- FILITTI, C. Ioan, *Proprietatea solului în Principatele Române până la 1864*, București, Institutul de Arte Grafice „Bucovina”, s.a.
- FOTINO, Dionisie, *Istoria generală a Daciei sau a Transilvaniei, Țării Munteneste și a Moldovei*, traducere de George Sion, București, Editura Valahia, 2008.
- FRUNDESCU, Dimitrie, *Dicționarul Topografic și Statistic al României*, București, Tipografia Statului, Hotelul Șerban-Vodă, 1872.
- GIURESCU, C., Constantin, *Principatele Române la începutul secolului XIX. Constatări istorice, geografice, economice și statistice pe temeiul hărții ruse din 1835*, București, Editura Științifică, 1957.
- GIURESCU, C., Dinu, *Țara Românească în secolele XIV-XV*, București, Editura Științifică, 1973
- ***, *Istoria României în date*, București, Editura Enciclopedică, 2003.
- IORGA, Nicolae, *România cum era până la 1918*, Vol. I, București, Editura Minerva, 1972
- LAHOVARI, Ioan, George, *Marele Dicționar Geografic al României*, vol. II, București, 1899, Vol. IV, 1901, Vol. V, 1902.
- MAMINA, Ion, BULEI, Ion, *Guverne și guvernanți. 1866-1916*, București, Editura Silex, 1994.
- MAXIM, Mihai, MUREȘANU, Camil, ȘTEFĂNESCU Ștefan, TEOTEOI, Tudor *Istoria românilor*, vol. IV, *De la universalitatea creștină către Europa „patriilor”*, București, Editura Enciclopedică, 2001.
- Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Direcțiunea Statisticii Generale, *Dicționarul Statistic al României întocmit pe baza rezultatelor definitive ale Recensământului General al Populațiunii din 19 decembrie 1912*, vol. I, Argeș-Iași, București, Institutul de Arte Grafice „C. Sfetea”, 1914.
- Ministerul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor. Serviciul Statisticii Generale, *Recensământul General al Populațiunii României din decembrie 1899*, București, Institutul de Arte Grafice „Eminescu”, 1905.
- Ministerul de Interne, *Expunere despre situațiunile județelor pe anul 1881*, București, Tipografia Statului „Curtea Șerban-Vodă”, 1883.
- PASCU, Ștefan (redactor responsabil), *Istoria Medie a României (secolul al X-lea - sfârșitul secolului al XVI-lea)*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1966.
- PASCU, Ștefan, IONAȘCU, Ion, CIHODARU, Constantin, GEORGESCU, Gheorghe - Buzău, *Istoria Medie a României (secolul al X-lea- sfârșitul secolului al XVI-lea)*, Partea Întâi
- RĂDULESCU, Andrei, *Organizarea statului în timpul domniei lui Cuza-Vodă*, București, Editura

„Cartea Românească”, 1932.

ROSKE, Octavian, ABRAHAM, Florin, CĂTĂNUȘ, Dan, *Colectivizarea Agriculturii în România. Cadrul legislativ 1949-1962*, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2007.

STOIANOVICI, Alexandru, Tudor, *Catagrafii și Recensăminte Românești*, în „Recensământul General al României din 1941. Lămurirea opiniei publice”, București, Splaiul Unirii 28, 1941.

ZANE, G., *Industria din România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, București, 1970.

ZOTTA, Constantin, *Legea Administrativă. Publicată în Monitorul Oficial nr. 187 din 14 august 1938 cu rectificările, complectările și modificările la zi (6 februarie 1943)*, ediția a III-a, București, Editura Librăriei „R. Cioflec”, București, 1943.

E. Lucrări speciale:

ARICESCU, C. D., *Istoria Câmpulungului, prima reședință a României*, Monitorul Oficial al României, București, 1855.

BARCO, Aurelia, NEDELCU, E., *Județul Argeș*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974.

BĂZGAN, Melentina, *Administrarea județelor Țării Românești până la mijlocul secolului al XVIII-lea*, în „Revista Arhivelor”, an LXXXI, vol. LXVI, nr. 1-2, 2004.

CHICOȘ, Ștefan, *Monografia stărei meseriilor în Pitești*, Pitești, 1909

CONSTANTINESCU, Grigore, *Argeșul monumental. Enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011.

CONSTANTINESCU, Nicolae, *Satele medievale din județul Argeș până la anul 1500. Încercări de geografie istorică*, în „Timp și spațiu voievodal în Argeșul istoric (1200-1500). Studii de istorie și arheologie”, Pitești, Editura Ordessos, 2013.

DEACONU, Gh., COMAN, N., *Dezvoltarea meseriilor și industriei la Pitești, în secolul al XIX-lea și la începutul secolului XX*, în *Muzeul Pitești, Studii și comunicări*, V, 1980.

DEACONU, Gh., COMAN, N., *O condică necunoscută a patentărilor piteșteni din iulie 1860*, în „Muzeul Pitești. Studii și comunicări”, V, 1980.

DICULESCU, Vladimir, *Bresle, negustori și meseriași în Țara Românească (1830-1848)*, București, Editura Academiei Române, 1973.

DOAGĂ, Al., MIHALACHE, D., ANTON, I., BĂDĂLAN, I., *Localitățile Județului Argeș*, București, 1971.

DRUGĂU, Viorel, DRUGĂU, Tiuța, MARIN, Liviu, VĂRĂȘCANU, Constantin, *Monografia Comunei Moșoaia*, Ed. Europroduct, Pitești.

*** *Enciclopedia României*, volumul I, Țara Românească, București, 1938.

- *** *Enciclopedia României*, vol. II, Editura Imprimeria Națională, București, 1939.
- HURDUBEȚIU, FI. Mîrtzu, NICOLAESCU, N., PÂRNUȚĂ, Gh., STÂNCULESCU I., *Câmpulung-Muscel ieri și azi. Istoria orașului*, Tipografia Universității din București, 1974.
- IACOB, Radu, MOTREANU, Marius, PĂNESCU, C. Bogdan și PĂNESCU, Manuela, *Furduiești de Argeș. Pagini de monografie*, Pitești, Editura Tiparg, 2009.
- IONAȘCU, I., *Catagrafia Eparhiei Argeș la 1824*, cu prefață, indice și o hartă, București, 1942.
- IONAȘCU, Ion, *Despre județele Olt și Argeș în catagrafia din anii 1773-1774, de la Moscova*, în „Mitropolia Olteniei”, Anul X, nr. 3-4, Martie-Aprilie 1958.
- IONAȘCU, Ion, *Din relațiile Mănăstirii Curtea de Argeș cu orașenii argeșeni*, în „Revista Istorică Română”, vol. XIV, Fascicola IV, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1945, p. 458.
- MAVRODIN, Teodor, *Aninoasa și Slănicul Mușcelului. File de cronică*, Pitești, Editura „Cultura”, 2010.
- MAVRODIN, Teodor, *Argeșul și Mușcelul. Spații istorice ale românismului*, vol. I, Pitești, Tiparg, 2013.
- MAVRODIN, Teodor, Căpățînă, Ion, Vișinescu, Sorin, *Camera de Comerț și Industrie în istoria economiei argeșene 1864-1949. 1990-2000*, Pitești, Editura Tiparg, 2000.
- MAVRODIN, Teodor, *Aspecte economice, sociale și demografice ale Câmpulungului oglindite în Catagrafia din 1838 (I)*, în „Muzeul Câmpulung Mușcel. Studii și comunicări”, *Câmpulung Mușcel*, 1982.
- MOISE, Ion, *Toponimie și istorie argeșeană*, Pitești, Editura Calende, 1992.
- ***, *Monografia județului Teleorman*, Alexandria, Editura „Teleormanul Liber”, 1998.
- NICOLESCU, Carmen, I., GRECU, Valeriu, GRECU Ion, *Satele argeșene atestate între anii 1300 și 1625. Istorie și etimologie*, Editura Universității din Pitești, 2005.
- OLTEANU, Ștefan, *Locul și rolul orașului Pitești în contextul producției meșteșugărești urbane din Țara Românească în Evul Mediu*, în „Studii și Comunicări”, Muzeul Pitești, 1972, p. 271-277.
- OPRESCU, JINGA, C., *Considerații asupra organizării orașului medieval Câmpulung Muscel*, în „Studii și comunicări”, 1982, Muzeul Câmpulung, *Câmpulung Mușcel*, p. 105-110.
- POPA, Petre, *Istoria Administrației în România*, Pitești, Editura Universității din Pitești, 2000.
- Prefectura Județului Argeș, *Expunerea situațiunei județului prezentată Consiliului general la deschiderea sesiunei ordinare a anului 1909 de N. Brânzeu prefectul județului*, Pitești, Tipografia „Transilvania”, I. I. Șreier, 1909.
- RĂDULESCU, Ion, Gr., *Comerțul și industria în trecutul orașului Pitești*, 1938, Pitești.
- RĂDULESCU-CODIN, C., *Câmpulungul Muscelului, istoric și legendar. Privire asupra trecutului. Cu hărți, figuri și numeroase vederi. Însoțit de călăuza vizitatorului celor mai de seamă*

locuri și monumente istorice din oraș și din împrejurimi, Câmpulung Mușcel, Editura
Librăriei „Ioan N. Staicu”, 1925.

RĂUȚESCU, I., *Câmpulung-Muscel. Monografie istorică*, Câmpulung Muscel, Tipografia „Gh. N.
Vlădescu”, 1943.

STAHL, H, Henri, STAHL H. Paul, *Civilizația vechilor sate românești*, București, Editura
Științifică, 1968.

ȘTEFĂNESCU, C., MOROȘAN, C., SOARE, I., *Monografia Uzinei de autoturisme Pitești*, Pitești,
f. e., 1972.

TUCĂ, Florian, CRISTACHE Gheorghe (coordonatori), *Județul Argeș. Mică Enciclopedie*,
București, Editura Sylvi, 2001.

ȚOP, Dan, CIOBANU, SAVU, Lavinia, *Istoria administrației românești*, Târgoviște, Editura
Bibliotheca, 2010.

Curriculum vitae

Europass

Informații personale

Nume / Prenume **Stilpeanu Lenuța Elena**

Data și locul nașterii 10 octombrie 1974, Spineni, jud. Olt

Adresă(e) Comuna Călinești, județul Argeș

Telefon(oane) Mobil: 0727370755

Fax(uri)

E-mail(uri) stalpeanu_elena@yahoo.com

Naționalitate(-ități) Română

Sex Feminin

Locul de munca

vizat/Domeniul

ocupational

Experiența profesională

Perioada **Noiembrie 2007- prezent**

Funcția sau postul ocupat **Sef serviciu Marketing, Relatii Publice, Fonduri nerambursabile**

Numele și adresa angajatorului Muzeul Județean Argeș, str. Armand Calinescu, nr.44, Pitesti, judetul Arges

Activități și responsabilități principale Responsabilități : coordonează activitatea compartimentelor: Planetariu și Relații Publice, în vederea atingerii obiectivelor și planurilor de activitate stabilite. Elaborarea, implementarea și dezvoltarea strategiilor și politicilor de marketing ,Avizarea activității de marketing,organizarea conferintelor de presa, promovarea imaginii, efectuarea de studii de piață.

Perioada 1februarie 2016 - 15 iunie 2016

Funcția sau postul ocupat **Manager interimar la Centrul de Cultura Bratianu**

Numele și adresa angajatorului Consiliul Judetean Arges , oras Pitesti, str.Piata Vasile Milea, nr.1 ,judetul Arges

Perioada Ianuarie 2014-decembrie 2014

Funcția sau postul ocupat **Formator curs: OCUPATIA MODELATOR CERAMICA, In cadrul proiectului cu titlul" Tradiție străveche, olărit!"**

Numele și adresa angajatorului

Activități și responsabilități principale **ASOCIATIA PROGRESSON,**

Perioada 30.06.2011- 30.11. 2012

Funcția sau postul ocupat **Consilier indrumare si orienare profesionala(Recrutor) pentru Regiunea Sud Muntenia in cadrul proiectului: „Renașterea tradițiilor!", finantat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013.**

Numele și adresa angajatorului **Fundatia Culturala ARTEX, Bucuresti str. Dezrobirii,BI.P17,Sc.3,ap. 31,nr,45,sector 6**

Activități și responsabilități principale Implementarea tehnica si financiara a proiectului:
Alte activități desfășurate:
Creare retea de persoane resursă;

Perioada Mai 2011- iunie 2013

Funcția sau postul ocupat **Manager proiect in cadrul proiectului „Muzeul Judetean Arges –istorie, traditie si continuitate”**

Numele și adresa angajatorului Consiliul Judetean Arges , oras Pitesti, str.Piata Vasile Milea, nr.1 ,judetul Arges

Perioada 2005-2007

Funcția sau postul ocupat	Contabil-sef
Numele și adresa angajatorului	Centrul de Cultură „Brătianu”, Oras Stefanesti, Aleea Stațiunii 37, judetul Arges
Perioada	2002-2005
Funcția sau postul ocupat	Economist
Numele și adresa angajatorului	Centrul de Cultură „Brătianu”, Oras Stefanesti, Aleea Stațiunii 37, judetul Arges
Perioada	Sept 2015-noiembrie 2015
Calificarea/diploma obtinuta	Ingrijitor batrani la domiciliu
Numele furnizorului si adresa	SC Ro- Consult SRL ,Adresa Judetul Dolj, localitatea Carcea
Perioada	Ianuarie – februarie 2013
Calificarea/diploma obtinuta	Inspector/Referent Resurse Umane,COD COR333304
Numele furnizorului si adresa	ASOCIATIA CENTRUL DE RESURSE SI INITIATIVE STRATEGICE, ADRESA : Oras Pitesti,str. Libertatii,judetul Arges
Perioada	Mai 2011
Calificarea / diploma obtinuta	Expert achizitii publice, cod COR 241940
Numele furnizorului si adresa	CENTRUL FORMATEST , ADRESA: loc. CLUJ NAPOCA, Piata Unirii Nr. 13, Ap. 20 ,Jud. Cluj
Perioada	Martie 2013
Calificarea / diploma obtinuta	Director de program, cod COR 121013
Numele furnizorului si adresa	ADRESA: localitatea CLUJ NAPOCA, Piata Unirii Nr. 13, Ap. 20 ,Judetul Cluj
Perioada	Martie – aprilie 2011
Calificarea / diploma obtinuta	Certificat Formator, cod COR 241205
Numele furnizorului si adresa	SC COMARGO SRL, localitatea Cluj-Napoca, Nr., Strada Paris 52,Judetul Cluj
Perioada	Februarie – martie 2011
Calificarea / diploma obtinuta	Certificat de Manager de proiect, cod COR 241919
Numele furnizorului si adresa	CENTRUL FORMATEST ADRESA: localitatea CLUJ NAPOCA, Piata Unirii Nr. 13, Ap. 20 ,Judetul Cluj
Perioada	Februarie – martie 2011
Calificarea / diploma obtinuta	Certificat de Expert accesare fonduri structurale si de coeziune europene, cod COR 214948
Numele furnizorului si adresa	CENTRUL FORMATEST ADRESA: localitatea CLUJ NAPOCA, Piata Unirii Nr. 13, Ap. 20 ,Judetul Cluj
Perioada	Ianuarie – Februarie 2011
Calificarea / diploma obtinuta	Atestat expert – contabil CECAR filiala Pitesti, STR. CONSTANTIN BRÂNCOVEANU, NR. 4 judetul Arges
Numele furnizorului si adresa	Octombrie 2004- Iunie 2006
Perioada	
Calificarea / diploma obtinuta	Diploma de master in specilizarea: Contabilitate aprofundata si audit contabil
Numele si tipul institutiei de invatamant/ furnizorul de formare	Universitatea din Pitesti, ADRESA: Strada Târgul din Vale 1, Pitești , cod 110040, jud. Arges Facultatea de Stiinte Economice

Perioada	Octombrie 1995- Iunie 1999
Calificarea/Diploma	Examen de licență la Relații Economice, Marketing și Managementul în TURISM ȘI SERVICII
obținută	Universitatea "Ștefan cel Mare" – Suceava
Numele și tipul	Facultatea de Litere și Științe, Specializarea Turism și Servicii
institutiei de	Adresa : Strada Universității 13, Localitatea Suceava, cod postal 720229, județul Suceava
invatamant/	Septembrie 1989- Iunie 1995
furnizorul de formare	Diploma de bacalaureat
Perioada	Liceul « Ion Barbu » Pitesti
Calificarea/Diploma	Adresa : str. Transilvaniei nr.6, localitatea Pitesti jud. Arges
obținută	
Numele și tipul	
institutiei de	
invatamant/	
furnizorul de formare	
Aptitudini și	
competente personale	
Limba(i) maternă(e)	Română
Limba(i) străină(e)	
cunoscută(e)	
Autoevaluare	
Nivel european (*)	
Limba franceză	
Limba engleză	

Înțelegere				Vorbire				Scriere	
Ascultare		Citire		Participare la conversație		Discurs oral		Exprimare scrisă	
B1	Utilizator independent	C1	Utilizator independent	B1	Utilizator independent	B1	Utilizator independent	B2	Utilizator independent
A2	Utilizator elementar	B1	Utilizator independent	A2	Utilizator elementar	A2	Utilizator elementar	A2	Utilizator elementar

(*) Nivelul Cadrului European Comun de Referință Pentru Limbi Străine

Competențe și abilități	Comunicare sociala facila, spirit de echipa
sociale	
Competențe și aptitudini	Experiență bună in management;
organizatorice	Spirit organizatoric;
	Sunt o persoana organizata in munca pe care o desfasor si am dezvoltat competente in
	monitorizarea muncii mele
Competențe și aptitudini	
tehnice	
Competențe și aptitudini	O bună stăpânire a lucrului cu calculatorul: MS Office (Word, Excel, Power Point)
de utilizare a calculatorului	
Competențe și aptitudini	Hobby: poezie si proza
artistice	
Alte competențe și	Expert evaluator de intreprinderi
aptitudini	
Permis(e) de conducere	Categoria B
Informații suplimentare	
Anexe	

LISTA LUCRĂRI

Lucrări în volumele conferințelor naționale/internațional,cu ISBN

Titlu articol **”Pagini din trecutul unei vechi așezări Argeșene:satul Flămânzești”**, Nume, Prenume autor(i) articol Stîlpeanu Lenuța Elena ,Revista în care a fost publicat articolul Argessis Studii si comunicari , Seria Istorie / volumul conferintei XXIII ISSN 1453-2182, pagina 85,Anul publicarii 2014

Titlu articol **”Consideratii priind evoluția administrative a judetului Argeș în adoua jumătate a secolului al XIX-lea ”**Nume, Prenume autor(i) articol Stîlpeanu Lenuța Elena,Revista în care a fost publicat articolul Argessis, Studii si comunicari , Seria Istorie / volumul conferintei XXIV ISSN 1453-2182, pagina 85,Anul publicarii 2015.

Titlu articol **”Relațiile economice ale Argeșului de la 1918 până la instaurarea regimului comunist ”**Nume, Prenume autor(i) articol Stîlpeanu Lenuța Elena,Revista în care a fost publicat articolul Argessis, Studii si comunicari , Seria Istorie / volumul conferintei XXV, ISSN 1453-2182, pagina 75,Anul publicarii 2016.

Titlu articol **” Consideratii privind evoluția domeniului funciar al Mănăstirii Argeș între secolele XVI-XIX ”**Nume, Prenume autor(i) articol Stîlpeanu Lenuța Elena,Revista în care a fost publicat articolul Brătienii în istoria românilor, Studii si comunicari, Seria Istorie / volumul conferintei IV , ISSN 2344-3596, în curs de publicare .

Participări la conferințe

Titlu articol **” Economia Roamniei in perioada moderna ”**Nume, Prenume autor(i) articol Stîlpeanu Lenuța Elena, participare la SESIUNEA INTERNAȚIONALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE, Muzeul Golești,13-15 iunie 2014.